

SLOTTSNYTT

Ansvarig utgivare: Ingmar Hasselgréen Mannerstierna

Redaktör: Lisa Björklund

Ordföranden har ordet.

Våra Kristinaporträtt

Hur såg det ut när drottning Kristina var ute på jakt? Om det får vi besked när vi studerar den lilla bilden mellan fönstren i Jaktslottets nedervåning. Originallet målades 1653 av den franske hovmålaren Sebastian Bourdon på uppdrag av kungen av Spanien. Storleken är hela tre gånger fyra meter och nu finns tavlan i Pradomuseet i Madrid. Vår styrelseledamot Lennart Hagelberg skrev dit och fick tillstånd att kopiera tavlan för Jaktslottets räkning. Tillståndet kostade åtta hundra kronor och är tillsammans med tavlan en donation av Lennart, vilken högtidligen avtäcktes av vår biskop Carl Axel Aurelius när han framträdde på Jaktslottet för några år sedan.

Lennart har även skänkt det andra porträttet, som är målat av holländaren David Beck och vars original nu tillhör Nationalmuseum i Stockholm. Vi ser Kristina iklädd en gul sidenklänning och hon håller en hand på ett jordklot; en blå slöja förs ut av vinden och bakom henne porlar en källa. Målningen är

en symbol för de fyra grundelementen: jord, vatten, luft och eld. Var är nu elden på tavlan? Jo, elden är drottning Kristina själv menade konstnären.

I andra våningen slutligen hänger en 1800-talskopia efter ett porträtt av Sebastian Bourdon. Det var vår styrelseledamot Jan Filipsson, som hittade detta på en auktion och ordföranden ropade in den för några år sedan för Jaktslottets räkning.

Vårens kulturaftnar 2010

MÅNDAG 25 JANUARI, KLOCKAN 18.00

Vårens program inleds med ett tankeväckande föredrag av länsantikvarie Carolina von Mentzer om kulturminnesvården i Västra Götalandsregionen. Det är ett område med många intressanta kulturbyggnader och kulturmiljöer. Carolina är också expert på gamla kyrkogårdar, bland annat har hon inventerat de gamla gravarna på Örgryte gamla kyrkogård. Vi serverar ett glas vin eller öl till en god smörgås. Lotteri. Avgift 70 kronor per person.

MÅNDAG 22 FEBRUARI, KLOCKAN 18.00

Kulturminnesföreningens sedvanliga årsmöte äger rum. Efter årsmötesförhandlingarna kommer Gunilla Flinck att ta oss med på en båtfärd på floderna Mosel och Rhen, utmed vinberg, dalar och borgar. Kameran var hennes ständiga följeslagare. Vi serverar ett glas vin eller öl till en god smörgås. Lotteri. Avgift 70 kronor per person.

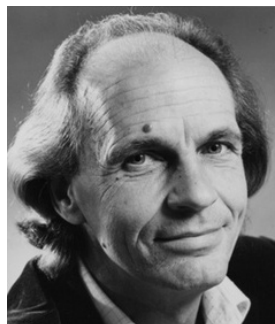

MÅNDAG 29 MARS, KLOCKAN 18.00

”Utflykter till Trubadurien”. Inga-Britt Fredholm låter oss följa i Evert Taubes spår till Eléonores, Rikard Lejonhjärtas och Petrarcas Provence. Dikt och sång ljuder från kassetband. Vi serverar ett glas vin eller öl till en god smörgås. Lotteri. Avgift 70 kronor per person.

MÅNDAG 26 APRIL, KLOCKAN 18.00

Alf Hambe, vispoet, författare, trubadur och sedan fyrtio år en förgrundsgestalt på den svenska visscenen, framför i ord och toner sitt program, Från Molom till Annorstädes. Vi serverar ett glas vin eller öl till en god smörgås. Lotteri. Avgift 70 kronor per person.

TORSDAG 13 MAJ, KRISTI HIMMELSFÄRDS DAG, KLOCKAN 8.00

Föreningen Gamla Otterhällepojkar arrangerar traditionsenligt gökotta med framträdanden, kaffe med dopp och lotteri.

ANMÄLAN:

Ring i god tid för att anmäla deltagande. Vi stänger telefonerna fredagskväll före programdagen, som alltid infaller på en måndag. Ring till **I-B Fredholm 40 75 23** eller till **Marianne Fagerskog 12 32 46**.

Ta gärna med jämna pengar t ex en Jenny Lind och en Selma!

KULTURMINNESFÖRENINGEN

✎ **Glöm inte** att betala årsavgiften, 50 kronor per medlem. Sätt in pengarna på bank-giro 5851-4910.

✎ **Berätta gärna** för vänner och bekanta att det går att hyra Jakt-slottet för fester och sammankomster. Ring Kristina Carlsson 0702-780190 för mer info om priser.

✎ **Har du tips** på program för kulturaftnarna, kontakta ordföranden 0703-340538.

✎ **Lämna gärna** förslag med kort nominering till 2010 års kulturpristagare, kontakta Margita Björklund 0706-474134.

✎ **Har du bilder eller berättelser** som du vill ska vara med i Slottsnytt, ring Lisa Björklund 0708-882233.

Priset är skapat av Herman Fogelin och utdelas i maj till en person som gjort insatser för stadens kulturarv.

GLIMTAR FRÅN HÖSTENS PROGRAM

Höstens första kulturafton ägnades åt Gustav Werner, en av Göteborgs största donatorer. Vår ordförande berättade medryckande om hans liv och gärning inför ett 25-tal medlemmar. Speciellt inbjudna var några representanter från släkten Werner, som varmt uppskattade att vår förening uppmärksammade 150 års minnet av Gustav Werners födelse.

Werner föddes i Bollebygd där hans föräldrar Per Andersson och Brita Bengtsdotter hade en förläggargård. Gustav läste på Latinläroverket i Göteborg och studerade och arbetade sedan i Tyskland och Frankrike. Efter några år startade han själv firma Werner & Carlström, som expanderade och blev den ledande textilkoncernen i Sverige.

1915 köpte Gustav Werner det vackra vita huset vid Parkgatan som idag kallas Wernerska villan för 300 000 kronor. Där bodde han tillsammans med sina två ogifta systrar till sin död 1948. Han donerade huset med all fast och lös egendom bland annat den största privatägda samlingen av Bruno Liljefors konst till Göteborgs stad. Axel Romdahl, legendarisk chef på Göteborgs konstmuseum, och Gustav Werner blev goda vänner och sammanlagt donerade Werner över tre miljoner kronor till museet förutom de 300 000 kronor, som gjorde det möjligt att köpa Rembrandts "Riddaren och falken". Den är idag värderad till över en miljard kronor. Kvällen avslutades med lotteri, goda laxsmörgåsar och trevligt småprat.

Jan Lundberg berättade om John Bauer (1882-1918) och visade bilder ur hans fantastiska konstnärskap på kulturaftonen i oktober. Det var både den tragiska och lyckliga sidan av konstnären som vi fick lära känna. Redan som 18-åring antogs Bauer till Konstakademien. Där träffade han sitt livs kärlek och blivande hustru Ester Ellquist, som med sitt långa, guldfärgade hår kom att bli förlaga till de prinsessor som syns på många av Bauers bilder. Redan 1907 började han illustrera sagosamlingen *Bland tomtar och troll*. Bilderna med troll och jättar, riddare och prinsessor har gett honom ställningen som Sveriges främste sagotecknare. Få har som han skildrat den svenska skogen med de mossiga stenarna, de höga trädkronorna och de skrovliga trädstammarna. I Jönköping ligger John Bauer museet, som Jan Lundberg varmt rekommenderade oss att besöka men också på Konstmuseet i Göteborg finns en fin samling av hans verk. I november 1918 när familjen var på väg över sjön Vättern från Gränna till det nya hemmet i Djursholm, förliste kanalbåten Per Brahe och alla ombord drunknar. Fyra år senare bärgades båten och familjen Bauer begravdes på Östra kyrkogården i Jönköping.

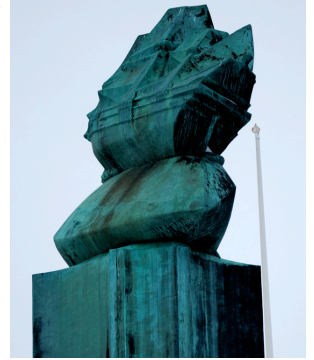
Arets sista kulturafton inföll på självaste Andersdagen den 30 november då kulturjournalisten Gunnel Enby kom till oss och berättade om Oscar I:s drottning Josefina. Beledsagad av underbara färgbilder berättade Gunnel inspirerat om Josefinas bakgrund i Bayern, där modern Amalia Augusta var äldsta dottern till kungen. Josefinas pappa Eugen var styvson till kejsar Napoleon av Frankrike. Avslutningsvis visade Gunnel prov på de fantastiska juveler Josefina ärvt av sin farmor Josefine- som ju var Napoleons första kejsarinna. Idag kan vi se smyckena användas av vår egen drottning Silvia bland annat på Nobelfesten. Det förnämsta smycket däremot-kejasrinnan Josefines kröningsdiadem- kom genom prinsessan Ingeborg till Norge och bärs där av drottning Sonja till Gunnels stora förargelse.

Besök av prins Bertil och Prinsessan Lilian på Jaktslottet 1987

1637 bildades den svenska kolonin Delaware; det som idag är Manhattan. Den var inte länge en svensk koloni utan övergick snart i holländsk ägo. 1937 var prins Bertil tillsammans med kronprinsparet Gustav Adolf och Louise i USA för att fira 300-årsminnet av den svenska kolonins tillkomst. Meningen var att kronprinsen skulle hålla tal men han blev så svårt förkyld att han inte kunde prata. Prins Bertil, som talade flytande engelska, fick hoppa in och gjorde succé i närvaro av president Roosevelt.

1987 var prins Bertil och prinsessan Lilian inbjudna av Göteborgs stad för att fira 350-års minnet. Från Börsen åkte prinsparet i öppen landå till Jaktslottet där de tillsammans med den amerikanske ambassadören bjöds på lunch av stadsfullmäktiges ordförande. Vår dåvarande ordförande Otto Salomon bad om ursäkt för att föreningen utan tillstånd kallat vårt lilla hus Drottning Kristinas Jaktslott. Prins Bertil gav då föreningen tillstånd att för all framtid använda namnet Drottning Kristinas Jaktslott. För den som vill veta mer rekommenderas att ta en promenad till Stenpiren och titta på Delawaremonumentet.

Medaljutdelning

Kungliga Sällskapet Pro Patrias medalj överlämnas till Ingmar Hasselgrén Mannerstierna för "trohet och flit" vid första höstsammanträdet 2003. Kungliga Sällskapet Pro Patria är av medeltida ursprung och fick sitt nuvarande namn 1766. Sällskapets verksamhet inriktas på ekonomiskt stöd till barn och ungdomar samt behövande sjuka eller handikappade som är bosatta i Sverige. Sällskapet har också till uppgift att genom sitt medaljväsande uppmärksamma framstående insatser inom främst sociala, medicinska, humanitära och kulturella områdena. Tack till Leif Pahlsson för tips och bilder.

